

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕРЕКЛАДУ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови і літератури
(переклад включно), перша - англійська

Освітньо-професійна програма: Переклад з англійської мови

Освітній рівень: Перший бакалаврський

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

Дніпро 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.....	3
2. Анотація до курсу.....	3
3. Мета та цілі	4
4. Компетентності та результати навчання.....	4
5. Організація навчання.....	5
6. Самостійна робота.....	7
7. Контрольні заходи та критерії оцінювання.....	7
8. Політика курсу.....	10
9. Рекомендована література.....	11
10. Кодекс доброчесності.....	12

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Проблеми перекладу науково-технічної літератури
Викладач (і)	Ст. викл. Іщенко Тетяна Валеріївна
Контакти, E-mail викладача	Кафедра перекладу та іноземних мов, к. 423, e-mail: ishchenkotatiana76@gmail.com
Форми організації навчання з дисципліни	практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, кількість модулів: 3 Загальна кількість годин на вивчення дисципліни: 90 год. з них: практичні: 40 год., самостійна робота студента: 50 год.
Тип навчальної дисципліни за навчальним планом	Обов'язкова циклу фахової підготовки, Курс: 3 Семестр: II, чверть III Вид контролю: екзамен
Додаткові інформаційні матеріали	https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2016/p3079
Години консультацій:	13.00-14.00 четвер

2. Анотація до курсу

Курс «Проблеми перекладу науково-технічної літератури» входить до циклу фахової підготовки, викладається на 3-му курсі, базується на теоретичних принципах та практичних компетентностях з англійської граматики, історії англійської мови, загального мовознавства та логічно пов'язаний з курсами «Вступ до мовознавства», « Практична граматики»,

«Порівняльна граматики англійської та української мов», «Практика перекладу» тощо. Основними формами навчання є практичні заняття. Практичний матеріал спрямований на формування у студентів системи сучасних лінгвістичних знань про мовні системи, структури мов, розбіжності в мовних системах, проблеми, що виникають при цьому та шляхи їх вирішення.

На практичних заняттях на практичних прикладах з науково-технічної літератури закріплюються знання, отримані на попередніх курсах та при виконанні самостійної роботи, удосконалюються мовні компетенції в аспекті перекладу. Викладання здійснюється українською та англійською мовами.

3. Мета та цілі

Мета курсу: набуття професійних перекладацьких компетенцій, які включають у себе загальні мовленнєві/навчальні уміння, мовні знання, соціолінгвістичні та прагматичні компетенції, формування базових знань про лексичні, граматичні та стилістичні особливості технічних текстів, функціональні та структурні характеристики термінології; засвоєння методів та прийомів аналізу термінологічної лексики, фахових словників.

Цілі курсу: формування системного уявлення про сутність, структуру та функції технічних текстів та основних принципів їх перекладу; засвоєння основних принципів, стратегій та методів перекладу, розвинення навичок і вмінь лексико-граматичного та стилістичного аналізу текстів за фахом; особливостей та нормативних вимог до термінологічної лексики; шляхів та прийомів перекладу фахової термінології, засвоєння методів роботи з термінологічними двомовними, тлумачними, електронними та он-лайн словниками, удосконалення мовленнєвих компетентностей завдяки використанню автентичних англомовних матеріалів.

4. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти опановують **наступні компетентності:**

- здатність використовувати в професійній діяльності технічного перекладача знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- здатність вільно на професійному рівні використовувати англійську мову в письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах для здійснення технічного перекладу;
- здатність здійснювати галузевий переклад з англійської мови на українську у сфері металургії, машинобудування, економіки підприємств та менеджменту;
- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань технічного перекладу;

та результати навчання:

- вільно спілкуватися з професійних питань (в галузі технічного перекладу) із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовами усно й письмово та використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем галузевого технічного перекладу;
- розуміти основні проблеми філології та перекладу і розв'язувати їх із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;
- використовувати англійську мову в усній та письмовій формі для вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблем у галузі технічного перекладу.

5. Організація навчання

Розподіл навчальних годин (Денна форма навчання)

	Усього	Чверті
		11
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	90	90
Аудиторні заняття, з них:	40	40
Лекції	-	-
Самостійна робота, у тому числі при:	50	50
підготовці до аудиторних занять	20	20

підготовці до екзамену	9	9
опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	21	21
Заходи семестрового контролю	екзамен	екзамен

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практичний курс - 40 год.

	Назва теми та її зміст	Тривалість (годин)
1.	Структура англійського речення. Аналіз та переклад. Переклад інверсії	2
2.	Переклад емфатичних конструкцій англійського речення.	2
3.	Переклад безособових форм дієслова із закінченням -ing	4
4.	Переклад інфінітивних конструкцій	4
5.	Переклад дієприкметникових зворотів	4
6.	Переклад заперечних конструкцій	2
7.	Переклад безособових речень	2
8.	Переклад багатофункціональних службових слів	4
9.	Переклад інтернаціоналізмів та фальшивих друзів перекладача	4
10.	Переклад слів заміщувачів	4
11.	Переклад десемантизованої лексики	2
12.	Проблеми перекладу наукового стилю	6
13.	Проблеми перекладу технічного стилю	6
14.	Проблеми перекладу науково-технічного стилю	6

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ – 21 год.

	Назва теми та її зміст	Тривалість (годин)
1.	Переклад простого та складного речень. Аналіз синтаксичної структури простого речення англійської мови [8, с.4-26; с. 37-51].	6
2.	Переклад атрибутивних іменникових конструкцій [5, с.8-23]	6
3.	Переклад інформаційних текстів [5, с. 124-136]	9

3. Самостійна робота

Самостійна робота є складовою підготовки протягом навчального семестру. Метою самостійного опрацювання навчального матеріалу є опанування навичок роботи з основною і додатковою літературою, набуття знань та умінь в аспекті перекладу. Передбачаються наступні види роботи:

- вивчення кожної теми курсу за навчально-методичною літературою;
- підготовка до практичних занять;
- виконання різних видів письмового перекладу та перекладацького аналізу;
- укладання словника науково-технічних термінів;
- підготовка до контрольних робіт;
- підготовка до екзамену.

7. Контрольні заходи та критерії оцінювання

З метою систематизації вивченого матеріалу і закріплення теоретичних знань і практичних перекладацьких вмінь і навичок проводяться наступні види контролю:

Видами контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль (опитування та виконання письмових завдань);
- модульний контроль (виконання модульної контрольної роботи, яка охоплює матеріал змістового модуля);
- семестровий (підсумковий) контроль у формі екзамену (екзаменаційна робота, яка охоплює матеріал усього курсу) наприкінці останньої чверті вивчення дисципліни.

Основними заходами (формами) контролю знань є:

- реферативне опрацювання тем, які не викладаються на практичних заняттях;
- модульна контрольна робота;
- екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНОК

Кількість балів										
0..3	35...	60...	64...	69...	74...	80...	86...	90...	94...	98...1
4	59	63	68	73	79	85	89	93	97	00
Оцінка										
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Незадовільно		Задовільно			Добре			Відмінно		
но										

Підсумкова модульна контрольна робота складається з 24 завдань, які є завданнями відкритого типу, які спрямовані на перевірку рівня теоретичних знань та практичних мовних компетентностей. Завдання контрольної роботи охоплюють питання трьох рівнів складності, яким присвоєна певна кількість балів. Підсумкова контрольна робота оцінюється за 100-бальною шкалою:

Питання 1-го рівня складності: 1-12 – 2,5 балів/питання

2-го рівня складності: 13-20 – 5 балів/питання

3-го рівня складності: 21-24 – 7,5 балів/питання

Підсумкова екзаменаційна робота оцінюється за 100-бальною шкалою:

Переклад тексту науково-популярного характеру – 60-73 балів;

Переклад тексту науково-технічного характеру – 74-89 балів;

Переклад тексту наукового характеру – 90-100 балів;

Зразок завдань підсумкової контрольної роботи:

Завдання: Перекладіть речення науково-технічного характеру на рідну мову, приділяючи особливу увагу на переклад труднощів лексичного та граматичного характеру.

1. The sun attracts the earth and the other planets of the solar system as well as the most distant stars.
2. The results were very favorable, especially that of Jones and those obtained with new compounds.
3. An inert gas is the one, which does not enter into chemical combination with other substances.
4. The greater the atomic weight of an element the more heavily it is packed with electrons.
5. Alloys in general consist of two or more metals melted together and then allowed to solidify.

Питання до підсумкового контролю знань

1. Аналіз синтаксичної структури простого речення. Порядок слів в англійському реченні.
2. Особливості перекладу інверсії.
3. Особливості перекладу безособових форм дієслова – ing форм
4. Особливості перекладу інфінітивних конструкцій.
5. Особливості перекладу дієприкметникових зворотів
6. Специфіка перекладу емпатичних конструкцій.
7. Специфіка перекладу формального підмета.
8. Переклад безособових зворотів.
9. Переклад багатofункціональних слів на мовне оформлення тексту
10. Зміна значень лексичних одиниць науково-технічного англomовного тексту при перекладі.
11. Переклад слів-замішувачів, функціональних, службових слів та сполучників англomовного тексту наукового характеру.

8. Політика курсу

Відвідування занять з дисципліни «Проблеми перекладу науково-технічної літератури» є обов'язковим. Винятки можливі лише для студентів із обмеженими можливостями з поважних причин. Курс читається переважно англійською мовою. Пропущені заняття або контрольні заходи (з поважної причини або без неї) мають бути відпрацьованими у консультативні години.

Студенти повинні дотримуватися правил внутрішнього розпорядку Академії, усіх принципів та положень нормативних документів щодо організації навчального процесу у ЗВО.

Політика оцінювання. Кожний модуль навчальної дисципліни оцінюється за результатами відповідного контрольного заходу та за умови виконання усіх видів навчальної роботи з даного модуля, що передбачені програмою навчальної дисципліни. Загальна кількість модулів, що підлягають зарахуванню з навчальної дисципліни, дорівнює кількості кредитів ЄКТС дисципліни (3 кредита=3 модуля). Модуль зараховується, якщо оцінка з нього (модульна оцінка) дорівнює або перевищує 4 бали за 12-бальною шкалою оцінювання. Перездача зарахованого залікового модуля з метою підвищення модульної оцінки не дозволяється. У разі не зарахування модуля через отримання незадовільної оцінки або через відсутність студента на відповідному контрольному заході, студентові за згодою деканату дозволяються дві додаткові спроби для перездачі модуля: перша – викладачеві, який здійснював відповідний модульний контрольний захід; друга, за умови невдалої першої спроби, – комісії, яка призначається завідувачем кафедри.

Наявність не зарахованих попередніх модулів не є підставою для недопущення студента до складання контрольних заходів з подальших модулів. Контрольні роботи як заходи модульного контролю проводяться впродовж двох останніх тижнів чверті після завершення аудиторних занять. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка виставляється за 12-бальною шкалою та національною (5, 4, 3).

9. Рекомендована література

Основна

1. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих навчальних закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 606 с.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 562 с.
3. Пронина Р.Ф. Перевод английской научно-технической литературы. М.: Высшая школа, 2002. –175 с.
4. Сборник технических текстов на английском языке / Под ред. Н. В. Володина. Учебное пособие для вузов. – М.: Изд-во лит-ри на иностранном языке, 1998. – 594 с.
5. Тихонов А.А. Теория и практика перевода. Уч. пособие. М. ООО Изд-во Проспект, 2007 – 120 с.

Додаткова література та інші джерела

1. Алехина М. С. Английский язык для металлургов. - М.: Руск. яз., 2001. – 236 с.
2. Брандес М. П., Поворотов В. Й. Переводческий анализ текста: 3-е издание. – М.: НВИ - Тезаурус. – 2001. – 223с.
3. Дорофеев В. М., Снаговська Г. А. Навчальний посібник з англійської мови для студентів металургійних вузів (доменне та сталеплавильне виробництво). – К.:НМКВО, 1992. – 409 с.
4. Коркишко В. В. Учебник английского языка . - К.: Высшая школа, 1986. – 246 с.
5. Корунець Л. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. - Вінниця: Нова книга, 2003. – 448 с.
6. Нестеренко Н. К., Лисенко А course in interpretation and translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. - Вінниця: Нова Книга, 2006. – 248 с.
7. Шевякова В.Е. Актуальное членение предложения. М., Изд-во Наука, 1976. – 136 с.

8. Борисова Л.І. Лексические особенности англо-русского научно-технического перевода. Уч. пособ. – М. НВИ ТЕЗАУРУС, 2005 – 215 стр
9. Коваленко А.Я. Общий курс научно-технического перевода. Пособие по переводу с английского языка на русский. – Киев: «Фирма «ИНКОС», 2003. – 320 с.
10. Лейчик В.М. Терминоведение: предмет, методы, структура М: Либроком, 2009. – 256 с.

10. Кодекс академічної доброчесності

Студенти, як учасники освітнього процесу, у своїй діяльності мають дотримуватись положень «Кодексу академічної доброчесності» Національної металургійної академії України, який знаходиться у відкритому доступі на сайті академії за посиланням: <https://nmetau.edu.ua/file/kodeks.pdf>, а також ознайомитись з усіма викладеними в ньому принципами, правилами поведінки, спрямованими на формування самостійної і відповідальної особистості, дотримуючись відповідних етичних та правових норм.

Інформацію щодо компетентностей з академічної доброчесності та навичок якісного академічного письма студенти можуть отримати з матеріалів (Основи академічного письма), розміщених на сайті кафедри перекладу та іноземних мов за посиланням:

<https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2016/p3011>

Недотримання положень «Кодексу академічної доброчесності», незалежно від того є воно навмисним, чи ні, є серйозним порушенням та є предметом для розгляду «Комісії з питань академічної доброчесності» НМетАУ та подальших правових дій.

Дотримання Кодексу академічної доброчесності передбачає:

- самостійне, творче виконання усіх видів навчальних робіт включно на контрольних заходах (тести, екзамени тощо);
- при виконанні спільних з іншими студентами проектних робіт визначати вид участі та частку виконаної роботи з відповідними посиланнями;

- при підготовці творчих письмових робіт коректне оформлення усіх запозичень з наукової та іншої літератури з посиланнями на відповідні ресурси та джерела;
- консультування з викладачами у рамках підготовки / виконання самостійної роботи (реферату, презентації, лінгвокраїнознавчого словника) є допоміжним заходом для якісного опрацювання матеріалу та підготовки кінцевого академічного продукту.